

Vastaus Elina Nykyrin ja Marjo Vackerin sekä 20 muun valtuutetun aloitteeseen Vantaalle lasten parlamentti

VD/12960/00.02.00.03/2022

KK/AV/SI/TR/KP/JT

Elina Nykyri ja Marjo Vacker sekä 20 muuta valtuutettua jättivät seuraavan valtuuston työjärjestyksen mukaisen valtuustoaloitteen:

”Kuntalaisten osallistaminen päätöksentekoprosesseihin on yksi Vantaan kaupungin uuden strategian tavoitteista. Meillä on aktiivisia asukkaita, ja myös lapset ja nuoret haluaisivat vaikuttaa asioihin. Nuorisovaltuusto Vantaalla on, ja se kokoontuu useamman kerran vuodessa. Nuorisovaltuuston jäsenenä on yläkouluikäisiä, lukiolaisia ja ammatillisen puolen opiskelijoita, alakouluikäisiä ei siellä ole. Nuorisovaltuustolla on edustaja jokaisessa Vantaan kaupungin lautakunnassa, tarkastus- ja vaalilautakunta lukuun ottamatta. Nuorisovaltuuston edustajalla on myös läsnäolo- ja puheoikeus Vantaan valtuuston kokouksissa.

Monessa kunnassa (esim. Tammela, Nokia, Turku ja Tampere) toimii nuorisovaltuuston lisäksi niin sanottu lasten parlamentti, jossa alakouluikäiset lapset voivat kertoa kaupungin päättäjille kehittämisideoitaan. He voivat muun muassa lausua mielipiteensä opetusta koskevista päätöksistä. Lasten parlamentin havaittu osallistavan lapsia jo varhain ottamaan kantaa heille tärkeisiin asioihin ja kehittävän myös tärkeitä yhteistyötaitoja, joita lapsi tulee tarvitsemaan tulevaisuudessa.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Vantaalle perustetaan lasten parlamentti. Sen toimintaa suunnittelemaan on syytä ottaa mukaan niin perusopetuksen kuin nuorisopalveluiden toimijoita. On tärkeää ottaa lapset vahvemmin mukaan päätöksentekoon Vantaalla. Onhan Vantaan kaupunki mukana Unicefin lapsiystävällinen kunta -hankkeessa. Meidän on kuunneltava lapsia ja nuoria, myös alakouluikäisiä.”

Kaupunginvaltuusto 14.11.2022 § 29

Päätös:

Päätettiin ottaa asia käsiteltäväksi ja lähettää valtuustoaloite kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala toteaa vastauksenaan seuraavaa:

Lasten parlamentti on ajatuksena kannatettava. Vantaalainen oma lasten ja nuorten vaikuttamisen rakenne ja prosessi on Vaikuttajapäivä. Vuoden teemaa käsitellään kaikissa luokissa ja ryhmissä, myös esi- ja alakoulussa. Kaupungintalolle huhtikuussa kokoontuu kaksi edustajaa kustakin koulusta/oppilaitoksesta. Siellä lapset ja nuoret tuovat päättäjien ja johdon vastattavaksi omia aloitteitaan. Vaikuttajapäivässä on olennaista, että edustuksellisen yhden päivän lisäksi kaikki pääsevät osallistumaan omissa kouluissa ja oppilaitoksissaan. Vaikuttajapäivää on mahdollista kehittää esimerkiksi lapsiparlamentin suuntaan, mutta kehittäminen vaatii resursseja ja lisäksi siinä olisi huomioitava kaikkien lasten mahdollisuus osallistua.

Kaikkien vantaalaisten lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen on tärkeää, ja yksi tavoitteista Vantaan Lapsiystävällinen kunta (LYK) -työssä. Osana LYK-toimintasuunnitelmaa on jo viime vuonna toteutunut ja nyt käynnissä useampi toimenpide lasten ja nuorten osallisuuden kehittämiseksi. Kehittämisen painopiste on jokaisen lapsen osallisuuden ja vaikuttamismahdollisuuksien tukeminen heidän omassa arjessaan. Tavoitetta on edistetty mm. päivittämällä osallisuuden menetelmäpankki henkilöstölle lapsilähtöisillä menetelmillä ja päivittämällä Lapset ja nuoret ympäristönsä suunnittelijoina -toimintamalli uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeisiin. Tänä vuonna kehitämme työntekijöiden ja luottamushenkilöiden jalkautumista lasten ja nuorten arkeen (lapsilähtöinen tapa lisätä vuoropuhelua, tuttuutta ja ymmärrystä puolin ja toisin). Lisäksi suunnitteilla on vammaisten lasten ja nuorten fokusryhmä, joka toimisi joustavasti lasten ja nuorten toiveiden ja tarpeiden mukaan – ei ensisijaisesti lain tai olemassa olevan organisaation ja sen prosessien mukaan. Myös nuorten toimituksen perustaminen, vertaisviestintä vaikuttamismahdollisuuksista, on agendalla.

Lakisääteinen nuorisovaltuusto toimii Vantaalla hyvin. Toisaalta nuorisovaltuuston toiminnassakin haasteena on kehittää sitä niin, että se toimisi siltana vantaalaisten lasten ja nuorten sekä kuntaorganisaation välillä (vrt. Hämeenlinna). Vantaalla toimii myös aktiivisia oppilas- ja opiskelijakuntia kouluissa ja oppilaitoksissa. Niiden työtä on syksyllä 2022 järjestettyjen yhteistapaamisten myötä lähdetty kehittämään siihen suuntaan, että jokainen lapsi ja nuori, myös tukea tarvitsevat, voisi osallistua ja vaikuttaa osana oppilaskuntatoimintaa (LYK toimenpide).

Lasten ja nuorten osallisuuden kaupunkitasoinen koordinointi toteutuu Lapsiystävällinen kunta -työn toimesta Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla, kaupunkitasoinen osallisuuden koordinointi ja nuorisovaltuuston työn tuki taas on Kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialan vastuulla. Tämänhetkisillä resursseilla uuden lasten vaikuttamisrakenteen luominen ei ole mahdollista. Vaikuttajapäivää koordinoitiin aluksi hankerahoituksella, nyttemmin joka vuosi on erikseen haettu määräaikaan työntekijä. Vakanssin puute on vaikeuttanut sekä päivän järjestämistä että pitkäjänteistä kehittämistä. Vaikuttajapäivää olisi mahdollista kehittää ympärivuotisempaan, lasten parlamenttia vastaavaan suuntaan, mutta siihen tarvitaan vakituinen työntekijä. Jos lasten parlamenttiin olisi resurssi ja tahtotila, se kannattaisi rakentaa eri tavalla kuin nuorisovaltuusto kunnioittaen lasten arkea ja heidän luontaista tapaansa osallistua ja vaikuttaa omaan arkeensa.

Kaupunginhallitus 17.4.2023 § 30

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) antaa Elina Nykyrille ja Marjo Vackerille sekä 20 muulle valtuutetulle esityksen mukainen kaupunginhallituksen vastaus, ja
- b) esittää kaupunginvaltuustolle merkittäväksi kaupunginhallituksen vastaus tiedoksi.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti palauttaa asia valmisteluun.

Liite:

- allekirjoitettu Elina Nykyrin ja Marjo Vackerin sekä 20 muun valtuutetun aloite Vantaalle lasten parlamentti

Vantaa

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus – ja valituskielto

Lisätiedot:

osallisuuskoordinaattori Veera Wallenius, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi